

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 23.06.1981, sp. zn. 7 Tz 22/81, ECLI:CZ:NS:1981:7.TZ.22.1981.1

Číslo: 25/1982

Právní věta: II. Dispečer nákladní dopravy socialistické organizace, který dá svému podřízenému řidiči nákladního motorového vozidla pokyn k soukromé jízdě, dopouští se návodu k trestnému činu neoprávněného užívání motorového vozidla podle § 10 odst. 1 písm. b), § 209a odst. 1 tr. zák., jestliže došlo alespoň k pokusu trestného činu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 23.06.1981

Spisová značka: 7 Tz 22/81

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Neoprávněné užívání cizí věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 10 odst. 1 písm. b)
§ 209a odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 25/1982/II sb. rozh.

II. Dispečer nákladní dopravy socialistické organizace, který dá svému podřízenému řidiči nákladního motorového vozidla pokyn k soukromé jízdě, dopouští se návodu k trestnému činu neoprávněného užívání motorového vozidla podle § 10 odst. 1 písm. b), § 209a odst. 1 tr. zák., jestliže došlo alespoň k pokusu trestného činu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 23. 6. 1981 sp. zn. [7 Tz 22/81.](#))

Nejvyšší soud ČSR v řízení o stížnosti pro porušení zákona zrušil rozsudek krajského soudu v Ostravě ze dne 5. prosince 1980 sp. zn. 2 To 445/80 a rozsudek okresního soudu ve Vsetíně ze dne 19. srpna 1980 sp. zn. 2 T 166/80 a přikázal okresnímu soudu ve Vsetíně, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Okresní prokurátor ve Vsetíně podal žalobu na J. Š., řidiče Pozemních staveb, n. p., závod 4, Vsetín,

provozovny Valašské Meziříčí, a V. P., dispečera tamtéž proto, že dne 23. 7. 1979 J. Š. na pokyn V. P. bez souhlasu a vědomí nadřízených pracovníků požili svěřeného vozidla Tatra 138 SPZ VS 14-03 ve 4 případech k soukromým jízdám z Valašského Meziříčí do Malé Bystřice a zpět a J. Š. tuto jízdu vykonal opět dne 26. 7. 1979, čímž neoprávněně ujeli 200 km a způsobili tak Pozemním stavbám, n. p., závod 4, Vsetín, škodu ve výši 910,- Kčs. V obžalobě byl tento skutek obviněných posouzen jako trestný čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla, a to v případě obviněného J. Š. podle § 209a odst. 1, 3 písm. b) tr. zák. a v případě obviněného V. P. podle § 209a odst. 1, 2 tr. zák.

Rozsudkem okresního soudu ve Vsetíně ze dne 19. 8. 1980 sp. zn. 2 T 166/80 byli oba obvinění uznáni vinnými trestným činem neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák., kterého se měli dopustit tím, že obviněný J. Š. dne 26. 7. 1979 jako řidič Pozemních staveb, n. p., závod 4, Vsetín, provozovna Valašské Meziříčí, bez souhlasu a vědomí nadřízených pracovníků použil svěřeného vozidla T 138 SPZ VS 14-03 k jízdě z Valašského Meziříčí do Malé Bystřice a zpět a V. P. jako dispečer nákladní dopravy stejného podniku dne 23. 7. 1979 dal neoprávněně souhlas J. Š. ke 4 jízdám tímž vozidlem z Valašského Meziříčí do Malé Bystřice a zpět. Za to byl podle § 209a odst. 1 za použití § 43 odst. 1, § 44 odst. 1, odst. 3 tr. zák. obviněnému J. Š. uložen trest nápravného opatření v trvání 4 měsíců, přičemž z jeho odměny za práci připadá 10 % státu a podle stejných ustanovení trestního zákona byl obviněnému V. P. uložen trest nápravného opatření v trvání 4 měsíců, přičemž z jeho odměny za práci připadá 15 % státu za současného přijetí společenské záruky ROH Pozemních staveb, n. p., závod 4, Vsetín, u obou obviněných. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byl poškozený podnik Pozemní stavby, n. p., Olomouc, odkázán se svým nárokem na náhradu škody na řízení občanskoprávní.

K odvolání okresního prokurátora rozhodl ve věci krajský soud v Ostravě rozsudkem sp. zn. 2 To 445/80 ze dne 5. 12. 1980. Podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. zrušil rozsudek okresního soudu ve Vsetíně v celém rozsahu a sám oba obviněné podle § 226 písm. b) tr. ř. obžaloby zprostil. Krajský soud dovozuje, že ve skutku obviněného J. Š. je možné po objektivní stránce spatřovat naplnění skutkové podstaty trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla, obviněný však jednal na pokyn dispečera, nevěděl, že tento pokyn je neoprávněný, a chybí proto objektivní stránka trestného činu. Obviněný V. P. se podle názoru krajského soudu cizího motorového vozidla nezmocnil, nebylo mu svěřeno ani je nespoluužíval.

Rozsudek krajského soudu napadl generální prokurátor ČSR stížností pro porušení zákona. Uvádí v ní, že z provedených důkazů bylo možno dovodit, že obviněný J. Š. věděl, že příkaz dispečera V. P. k provedení jízd je neoprávněný, a ani okolnost, že nadřízený pracovník jedná v rozporu s předpisy, nezbavuje podřízeného pracovníka odpovědnosti. Dopustil se proto obviněný J. Š. trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák. Tohoto trestného činu se dopustil i obviněný V. P., který příkazem k jízdě daným řidiči J. Š. překročil meze svého oprávnění. Obviněný V. P. jako dispečer nákladní dopravy určuje, jaký úkol bude řidič nákladního vozu plnit a jakou jízdu s vozidlem vykoná a tímto je i tomuto obviněnému vozidlo svěřeno. Měl být proto uznán vinným trestným činem neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák.

Z důkazů, které byly v hlavním líčení provedeny, je prokázáno, že dne 23. 7. 1979 se M. M., zaměstnanec ČSD, dohodl s materiálovým evidentem n. p. Pozemní stavby Olomouc, závod 4, Vsetín, V. K. na zapůjčení vagonu štěrkopísku z majetku n. p. Pozemní stavby Olomouc, závod 4, Vsetín, pro stavbu rekreační chaty M. M. Na základě této dohody se M. M. obrátil na obviněného V. P., dispečera nákladní dopravy n. p. Pozemní stavby Olomouc, závod 4, Vsetín, se žádostí o odvoz materiálu z Valašského Meziříčí do Malé Bystřice. V. P. s odvozem materiálu souhlasil a sepsal s M. M. dohodu, podle které mělo být zapůjčených 35 m³ štěrkopísku odvezeno vozidly n. p. Pozemní stavby Olomouc, závod 4, Vsetín, do Malé Bystřice a M. M. se zavázal po obdržení vlastního štěrkopísku vrátit jej podniku a podle dispozic dispečera a na vlastní náklady rozvést na pracoviště n.

p. Pozemní stavby Olomouc, závod 4, Vsetín. Touto dohodou obviněný V. P., jak sám také přiznává, překročil svá oprávnění, neboť povolování přepravy pro občany, kteří nejsou zaměstnanci organizace, je vyloučeno z pravomoci dispečera a náleží jen řediteli závodu nebo vedoucímu závodové dopravy. Obviněný V. P. dal pokyn řidiči J. Š., aby vagón štěrkopísku (rozumí se pět nákladních aut) M. M. odvezl, do denního záznamu o provozu vozidla aby tyto jízdy neuváděl a vykazoval je tak, jako by byl štěrkopísek odvážen na skládku podniku ve Frenštátě pod Radhoštěm. Dne 23. 7. 1979 obviněný J. Š. skutečně provedl čtyři jízdy z Valašského Meziříčí do Malé Bystřice a zpět. M. M. se ovšem po domluvě s V. K. dodatečně rozhodl, že místo posledního auta štěrkopísku vezme písek kopaný, který toho dne nebyl k dispozici, a proto až 26. 7. 1979 odvezl obviněný J. Š. do Malé Bystřice auto kopaného písku. Žádnou z takto provedených jízd nevykázal obviněný J. Š. v denním záznamu o provozu vozidla. Takto popsany skutkový děj vyplynul ze souhlasných výpovědí obou obviněných i svědků V. K. a M. M., z dohody o odvozu materiálu, záznamů o provozu vozidla, zpráv n. p. Pozemní stavby Olomouc, závod 4, Vsetín, i z výsledku svědka K. V.

Obviněný J. Š. pracuje jako řidič dopravního střediska závodu 4, Vsetín, národního podniku Pozemní stavby Olomouc od roku 1958. Věděl tedy, že v denním záznamu o provozu vozidla je třeba řádně a pravdivě vykazovat každou jízdu svěřeným vozidlem. Dostal-li proto od dispečera pokyn k jízdě a zároveň k nepravdivému vykázání této jízdy v denním záznamu vozidla, byl si vědom toho, že dispečer nařízením takové jízdy jedná nad rámec svých oprávnění. Jestliže obviněný J. Š. za této situace jízdy pro M. M. vykonal, neoprávněně užíval motorové vozidlo, které mu bylo svěřeno.

Obviněný V. P. jako nadřízený pracovník dal řidiči J. Š. pokyn k jízdě, kterým vědomě překročil svá oprávnění. Tímto pokynem vzbudil v řidiči J. Š. rozhodnutí provést neoprávněné jízdy ve prospěch M. M. Je proto na tomto trestném činu obviněného J. Š. účasten jako návodce a jeho skutek je proto třeba posoudit jako návod k spáchání trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 10 odst. 1 písm. b), § 209a odst. 1 tr. zák. ?